

STARTUOJA PROJEKTO „PROGRAMOS „NEĖTIKĖTINI METAI“ PRITAIKYMAS IR ĮGYVENDINIMAS LIETUVOJE“ PRATĖSIMAS

Birželio 1 d. minima Tarptautinė vaikų gynimo diena, kuria siekiama atkreipti dėmesį į vieną iš pažeidžiamiausių visuomenės grupių – vaikus. Tarp įvairių priemonių, galinčių reikšmingai prisidėti didinant vaikų gerovę, dažnai minimos intervencijos, stiprinančios tėvų pozityvios tėvystės įgūdžius.

Nuo 2019 m. Higienos institutas įgyvendina 2014–2021 m. Europos ekonominės erdvės finansinio mechanizmo projektą „Programos „Neįtikėtini metai“ pritaikymas ir įgyvendinimas Lietuvoje“ (toliau – Projektas) (Nr. LT03-2-SAM-TF-001). Bendradarbiaujant su 13-os Lietuvos savivaldybių administracija ir visuomenės sveikatos biurais, projekto metu siekiama ugdyti ir stiprinti tėvų pozityvios tėvystės įgūdžius, suteikiant jiems daugiau žinių, kurių reikia tinkamam vaikų, ypač turinčių elgesio ir emocijų sunkumų, auklėjimui. Tikslui pasiekti naudojama mokslo įrodymais pagrįsta programa „Neįtikėtini metai“ (angl. *Incredible Years*), kurios veiksmingumas patvirtintas įvairiose šalyse atliktais tyrimais.

Pagrindinis Higienos instituto vykdomo Projekto uždavinys buvo kompetentingų specialistų – grupių vadovų, gebančių kokybiškai dirbti su „Neįtikėtinų metų“ programos metodika, parengimas. Savivaldybių deleguoti ir grupių vadovų atrankos procesą įveikę specialistai 2020 m. dalyvavo „Neįtikėtinų metų“ programos mokymuose, kuriuos vedė ir savo žiniomis dalijosi Vašingtono universiteto emeritės profesorės, programos kūrėjos Karolinos Webster-Stratton komanda. Reikšmingą paramą apmokomiems grupių vadovams taip pat nuolat teikė kolegos iš Norvegijos regioninio vaikų ir jaunimo psichikos sveikatos ir gerovės centro.

Šiuo metu Lietuvoje parengta 40 grupių vadovų, kurie pastaruosius dvejus metus vedė nuotolinius ir kontaktinius užsiėmimus ikimokyklinio amžiaus vaikų tėvams (3–6 m.) 13-oje Lietuvos savivaldybių: Kauno m. sav., Vilniaus m. sav., Klaipėdos m. sav., Šiaulių m. sav., Panevėžio m. sav., Marijampolės m. sav., Alytaus m., Kėdainių r. sav., Kupiškio r. sav., Plungės r. sav., Tauragės r. sav., Telšių r. sav., Utenos r. sav. Nuo Projekto pradžios iki 2022 m. birželio mėn. grupiniuose tėvų mokymuose dalyvavo daugiau kaip 410 tėvų.

Šio Projekto vykdymas Lietuvoje ir gauti pozityvūs suinteresuotų šalių atsiliepimai dar kartą leido įsitikinti programos „Neįtikėtini metai“ sukuriama nauda šeimai, bendruomenei ir visuomenei.

Šių metų pradžioje Higienos institutas teikė prašymą pratęsti Projekto veiklas. Atsižvelgiant į pripažįstamą reikšmingą Projekto indėlį kuriant ir stiprinant pozityvios tėvystės kultūrą Lietuvoje, šis prašymas Sveikatos apsaugos ministerijos ir Finansinių mechanizmų valdybos buvo įvertintas teigiamai. Siekiant užtikrinti vykdomų veiklų plėtrą, tvarumą ir rezultatų efektyvumą, Projekto pratęsimo metu numatoma didinti apmokytų grupių vadovų skaičių, sudarant galimybes tėvų užsiėmimus organizuoti didesnėje Lietuvos savivaldybių grupėje. Į Projekto veiklas bus įtrauktos dar 5 naujos savivaldybės. Projekto pratęsimo metu taip pat bus adaptuota dar viena „The Incredible Years®“ programa, skirta mokyklinio amžiaus vaikų tėvams (6–12 m.).

Verta paminėti, kad šiais metais Projekte dalyvaujančios savivaldybės taip pat pradeda įgyvendinti keturšalės bendradarbiavimo sutarties įsipareigojimus ir siekia užtikrinti „Neįtikėtinų metų“ programos užsiėmimų pasiūlą savo teritorijos gyventojams. 2022 m. balandžio 21 d. patvirtintas Sveikatos stiprinimo programos ikimokyklinio amžiaus vaikų tėvams „Neįtikėtini metai“ organizavimo tvarkos aprašas, reglamentuojantis programos diegimo tvarką visose Lietuvos savivaldybėse.

Higienos instituto komanda džiaugiasi teigiamu tėvams organizuojamų užsiėmimų vertinimu ir tikisi, kad dėl tarpinstitucinio bendradarbiavimo netolimoje ateityje bus sukurtas stiprus, gerai išplėtotas programos mokymų teikimo tinklas, prieinamas visos Lietuvos savivaldybių tėvams.

Daugiau informacijos apie Projektą galima rasti Higienos instituto interneto svetainėje adresu <http://hi.lt/lt/programos-neitiketini-metai-pritaikymas-ir-igyvendinimas-lietuvoje.html> ir programos interneto svetainėje <http://www.incredibleyears.com/>.

Eimantė Zolubienė
Projekto administracinės grupės narė